

Spis treści

Wstęp.....	9
1. Teoretyczne aspekty regulacji ekonomicznej rynku energetycznego.....	17
1.1. Wprowadzenie do zagadnienia regulacji ekonomicznej.....	17
1.2. Istota regulacji sektora przedsiębiorstw użyteczności publicznej.....	25
1.2.1. Uwagi wstępne	25
1.2.2. Podejście normatywne do uzasadnienia regulacji sektora uży- teczności publicznej.....	27
1.2.3. Podejście alternatywne do uzasadnienia regulacji sektora uży- teczności publicznej.....	47
1.2.4. Inne alternatywne podejścia do uzasadnienia regulacji sektora użyteczności publicznej	69
1.3. Alternatywa dla tradycyjnej regulacji sektora przedsiębiorstw uży- teczności publicznej.....	70
1.3.1. Rodzaje podejść do tradycyjnych regulacji gospodarczych	70
1.3.2. Konkurencja na rynku	71
1.3.3. <i>Contestability</i> – teoria rynku spornego	73
1.3.4. Własność państwa w sektorze użyteczności publicznej.....	76
1.3.5. Podejście <i>ex ante</i> oraz <i>ex post</i> w procesie kontroli rynku	82
1.3.6. Deregulacja	86
1.3.7. Regulacja z wykorzystaniem mechanizmów negocjacyjnych	91
2. Teoretyczne i praktyczne zasady ustalania cen na rynku regulowanym przedsiębiorstw użyteczności publicznej.....	105
2.1. Teoretyczne zasady ustalania cen na rynku regulowanym	105
2.1.1. Uwagi wstępne	105
2.1.2. Ustalanie cen w oparciu o koszt krańcowy	107
2.1.3. Ustalanie cen w oparciu o koszt średni.....	109
2.1.4. Ustalanie cen liniowych i nieliniowych	111
2.1.5. Ustalanie cen przez przedsiębiorstwo wieloproduktowe	116
2.1.6. Zastosowania cen Ramseya-Boiteux w podejściu wieloproduk- towym.....	121
2.1.7. Zastosowanie cen szczytowych.....	125
2.1.8. Zasady ustalania cen w warunkach asymetrii informacyjnej	128
2.1.9. Zasady ustalania cen w wymiarze wielookresowości, subsydio- wania i zapewnienia jakości.....	135
2.1.10. Teoretyczne zasady ustalania cen – konkluzje	144

2.2. Praktyczne metody regulacji cen na rynku przedsiębiorstw użyteczności publicznej.....	146
2.2.1. Praktyczne metody regulacji taryf – geneza	147
2.2.2. Regulacja stopy zwrotu	148
2.2.3. Regulacja pułapu cenowego	161
2.2.4. Metody hybrydowe regulacji.....	193
2.3. Podsumowanie	201
3. Tworzenie wartości ekonomicznej gazu w łańcuchu dostaw	207
3.1. Właściwości ekonomiczne gazu ziemnego – wprowadzenie do zagadnienia	207
3.2. Tworzenie wartości ekonomicznej gazu w ramach łańcucha dostaw...	211
3.3. Proces liberalizacji rynku gazu na przykładzie Polski.....	221
3.3.1. Uwagi wstępne	221
3.3.2. Implementacja unbundlingu i zasady TPA	223
3.3.3. Wprowadzenie mechanizmu obliiga giełdowego oraz detaryfikacja rynku	229
3.3.4. Wpływ regulacji w zakresie bezpieczeństwa energetycznego na rozwój konkurencyjności gazu	231
3.3.5. Zmiany dostawców na rynku gazu.....	237
3.3.6. Konkluzja.....	238
3.4. Kierunki transformacji sektora gazowniczego w Unii Europejskiej i w Polsce	240
3.4.1. Geneza i założenia „Europejskiego Zielonego Ładu”.....	240
3.4.2. Rola gazu ziemnego jako paliwa przejściowego w transformacji energetycznej UE	253
3.4.3. Formalne kierunki transformacji polskiego sektora gazowniczego	258
3.4.4. Obecny stan polskiego gazownictwa i kierunki jego rozwoju....	263
3.4.5. Gazy odnawialne jako alternatywa w transformacji polskiego gazownictwa	272
3.4.6. Konkluzja.....	286
3.5. Regulacja segmentów dystrybucji gazu jako monopolu naturalnych....	287
4. Systematyka podejść do regulacji cen w przesyłach i dystrybucji gazu ziemnego. Metody kształtowania taryf w gazownictwie	290
4.1. Wprowadzenie do zagadnienia	290
4.2. Podstawowe koncepcje wyznaczania taryf w gazownictwie	297
4.2.1. Uwagi wstępne	297
4.2.2. Koncepcja wyznaczenia taryf w oparciu o wartość rynkową usług	298

4.2.3. Koncepcja wyznaczenia taryf w oparciu o wartość kosztu świadczenia usług.....	299
4.3. Kryteria wyboru systemu taryfowego oraz podstawowe rodzaje systemów ustalania opłat taryfowych w transporcie gazu ziemnego.....	303
4.3.1. Uwagi wstępne	303
4.3.2. System stawek jednolitych	305
4.3.3. System stawek dystansowych	307
4.3.4. System stawek strefowych.....	308
4.3.5. System stawek wejście/wyjście.....	309
4.4. Podstawowe metody ustalania taryf dla operatorów systemów gazowniczych.....	311
4.4.1. Metoda regulowanej stopy zwrotu	311
4.4.2. Metoda pułapu cenowego	312
4.4.3. Metoda wynegocjowanego porozumienia	320
4.5. Proces kalkulacji opłat taryfowych na przykładzie polskiego gazownictwa.....	321
4.5.1. Uwagi wstępne	321
4.5.2. Ustalenie kosztów operacyjnych przedsiębiorstwa dystrybucyjnego gazu	323
4.5.3. Ustalenie wartości majątku przedsiębiorstwa dystrybucyjnego gazu	328
4.5.4. Ustalenie poziomu kosztu amortyzacji majątku	333
4.5.5. Ustalenie poziomu kosztu kapitału	335
4.5.6. Alokacja przychodu regulowanego na rodzaje działalności i opłat oraz wyznaczanie stawek taryfowych.....	347
5. Prezentacja dobrych praktyk taryfowych stosowanych w dystrybucji gazu ziemnego i energii elektrycznej w wybranych państwach UE.....	353
5.1. Wprowadzenie do zagadnienia	353
5.2. Analiza dobrych praktyk regulacyjnych sektora dystrybucji energii elektrycznej i gazu w wybranych państwach UE.....	355
5.2.1. Uwagi wstępne	355
5.2.2. Systematyka dobrych praktyk regulacyjnych w segmencie dystrybucji energii.....	357
5.2.3. Długość okresu regulacji.....	359
5.2.4. Mechanizmy zachęt stosowane przez regulatorów	360
5.2.5. Mechanizmy regulacyjne stosowane w sektorze dystrybucji energii elektrycznej i gazu – podsumowanie	370
5.3. Prezentacja dobrych praktyk regulacyjnych w segmencie dystrybucji energii w wybranych państwach Unii Europejskiej – case study	371
5.3.1. Dobre praktyki regulacyjne w segmencie dystrybucji gazu ziemnego	371

5.3.2. Analiza rozwiązań regulacyjnych na rynku gazu ziemnego w Republice Federalnej Niemiec	374
5.3.3. Analiza rozwiązań regulacyjnych na rynku gazu ziemnego w Republice Czeskiej	380
5.3.4. Analiza rozwiązań regulacyjnych na rynku gazu ziemnego w Republice Włoskiej	386
5.3.5. Analiza rozwiązań regulacyjnych na rynku gazu ziemnego w Królestwie Niderlandów	391
5.3.6. Analiza rozwiązań regulacyjnych na rynku gazu ziemnego w Republice Francuskiej	397
5.3.7. Analiza rozwiązań regulacyjnych na rynku gazu ziemnego w Wielkiej Brytanii	400
5.3.8. Analiza rozwiązań regulacyjnych na rynku gazu w Rzeczypospolitej Polskiej	406
5.3.9. Dobre praktyki regulacyjne w segmencie dystrybucji energii elektrycznej	429
5.4. Analiza dobrych praktyk regulacyjnych w segmencie dystrybucji paliwa gazowego i energii elektrycznej – konkluzje	446
6. Wnioski końcowe	454
Bibliografia	474
Spis rysunków	488
Spis tabel	489
Abstract	490